

Égési sérülések ellátása

Égési sérülést okozhat minden olyan tárgy, gőz, gáz, levegő, folyadék, aminek a hőmérséklete magasabb a testhőmérsékletnél, vagy egyéb külső tényezők, mint az elektromos áram savak, lúgok.

Az égések fajtái

- Kémiai égés
- Elektromos égés
- Termikus égés

Kémiai égés

A kémiai égés során általában olyan erősen maró hatású anyagokkal érintkezik a bőr, mint például különböző savak vagy lúgok. A kémiai égés során ezeknek a nagy reakcióképességű anyagoknak a kémiai energiája alakul át hőenergiává. A savakról (pl. sósav, kénsav) jobban ismert, hogy veszélyesek, azonban legalább ilyen komoly sérüléseket okozhatnak a légyszöveteket elfolyósító, elüszkösítő lúgok is.

A háztartásban található tisztítószer, lefolyótisztító, vízkőoldó közül nem egy erősen maró hatású, ezért fontos, hogy kellő körültekintéssel használjuk ezeket, illetve gyermek kezébe, sőt közelébe ne kerüljön. Ha baleset ér minket, és a szer ráfröccsen a bőrünkre, az első és legfontosabb teendő, hogy a lehető legrövidebb időn belül távolítsuk el onnan, itassuk fel, ugyanis amíg a vegyszer a bőrünkkel érintkezik, addig folyamatosan pusztítja a szöveteket.

Elektromos égés

Elektromos égés akkor következik be, ha a testen nagy erősségű áram halad át. Mivel a test nem tökéletes vezető, hanem rendelkezik bizonyos elektromos ellenállással, ezért miközben az elektromos áram áthalad rajta, energiáját hő formájában leadja. Ez szélsőséges esetekben – pl. villámcsapás akár az 5000°C -ot is elérheti.

Az áramütés természetesen a hőhatáson túl is veszélyes, a szíven áthaladva már viszonylag csekély áram is halált okozhat, ez azonban nem minden esetben történik meg; előfordulhat, hogy az áram be és kilépési pontja között nem esik útba a szív. Az elektromos energia hőenergiává alakulása során okozott pusztítás jellemzően azokat a területeket érinti, melyeken az áram áthalad. Ezek mindenekeelőtt a be és kilépési pontok, az erek és idegek, melyek mentén az elektromosság a testben terjed, roncsolhatja azonban a környező csontokat és izmokat is.

Termikus égés

Az égési sérülések közül a leggyakoribb a közvetlen hőhatás okozta sérülés. Szinte nincs is olyan ember, aki ne égette volna meg magát. Legtöbbször gyermekkorunkban átesünk ezen a traumán, és egy életre megtanuljuk, hogy a forró dolgokkal vigyáznunk kell. A meleg azonban hozzátartozik életünkhöz, ezért a modern háztartásokban is számos olyan használati tárgy van, amely komoly égési sérüléseket okozhat.

A közvetlen hőhatás okozta sérülések forrása legegyszerűbb esetben maga a tűz, vagyis a lángok lehetnek. Ezekről leggyakrabban lakástűzben, autóbalesetben szenvedhetünk égési sérüléseket, de természetesen a veszély mindenütt fennáll, ahol csak az ember tüzet gyújt. A tűz okozta sebek mellett komoly károkat okozhatnak forró folyadékok vagy a gőz (pl. teavíz, forró ételek), felfűtött tárgyak (pl. vasaló, fűtőtest), és ide tartoznak a napsugárzás okozta sérülések is.

Égések osztályozása súlyosság szerint

I. Fokú égés

- Felületes égés
- A bőr piros, feszül
- Érintésre érzékeny
- Enyhe fájdalom
- Hegesedés nélkül gyógyul
- Hűtés, bőrnyugtató krémek, folyadékpótlás, fájdalomcsillapítás

II. Fokú égés

- A bőrfelület rózsaszín, enyhén márványozott
- Hólyagképződés
- Nagy fájdalom
- A mélyebb sérülésnél hegeseedés várható
- Hűtés, nyugalomba helyezés, steril fedés

III. Fokú égés

- A bőr fehér, barna, fekete – elszenesedett
- Hólyagok nincsenek
- A bőr papírszerűen leválik
- A sebfelszín érzéketlen
- Hegesedve gyógyul
- A bőr mélyen károsodik, a fájdalom enyhe
- Hűtés, nyugalomba helyezés, steril fedés

IV. Fokú égés

- A bőr teljesen elszenesedett
- Esetleg izmok, csontok is elpusztulnak
- Fájdalomérzet nincs
- A bőr fekete, szürkés
- Olvadt fémmel való érintkezés
- Hűtés, nyugalomba helyezés, steril fedés

Égési sérült ellátása

- Arc, kezek, lábak, gáttájék égése mindig súlyosnak tekintendő – nem számít az égés foka
- A gyermek tenyere az ujjakkal = 1 %
- A felső légút is veszélyeztetve lehet az égés és az ártalmas anyagokból felszabaduló irritáló kémiai anyagok miatt

Égési sérült ellátása

- Légúti égés – korom jelenléte szájban, orrban
- Ödéma alakulhat ki – légúti elzáródás
- Mellkas körkörös égése – légzési munka akadályozása
- Shock tünetei – újraélesztésre felkészülni

Égési sérült ellátása

- A sérült nyugalomba helyezése
- Égett testrészről a ruhadarab, óra, ékszer eltávolítása
- Fájdalomcsillapítás hűtéssel – 10 – 15 percig hideg, folyó csapvízzel – jéggel ne!
- Steril fedés
- Krémeket, kenőcsöket, tejfölt, vattát ne használjunk – fertőzésveszély
- Égési kötszer – Water gél, Vesta gél